

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BRAȘOV
SECȚIA PENALĂ

DOSAR NR. 6067/62/2016

Î N C H E I E R E

Ședința publică din data de 07.03.2022

Instanța constituită din:

- Complet de judecată At7-20020:

PREȘEDINTE: Gavrilă Ciprian – Judecător

JUDECĂTOR: Rusu Diana Raluca

- Grefier Baboi Adelina Maria

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public - procuror Ghenu Andreea - din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - DNA- Serviciul Teritorial Brașov

Pe rol se află soluționarea apelurilor declarate de inculpații Căncescu Aristotel Adrian, Cirica Cristian Emil, Coman Claudiu, Iosif Răzvan, Ispas Radu Petru și de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Brașov împotriva sentinței penale nr. 140/S din data de 22.07.2021 pronunțate de Tribunalul Brașov în dosarul penal nr. 6067/62/2016.

Dezbaterile în cauza de față au avut loc în conformitate cu dispozițiile art. 369 alin. (1) Cod procedură penală, în sensul că desfășurarea ședinței de judecată a fost înregistrată prin mijloace tehnice audio.

În considerarea dispozițiilor art. 13 alin. 1 din Legea nr. 114/2021 ședința de judecată se desfășoară prin videoconferință.

La apelul nominal făcut în ședința publică, răspund:

- apelantul-inculpat Căncescu Aristotel Adrian, prin intermediul videoconferinței, din cadrul Penitenciarul Aiud, asistat de apărător ales - avocat Gliga Ioan, în temeiul împuternicirii avocațiale nr. 33/2021 aflate la fila 133 volum I dosar instanță;
- apărătorul ales al apelantului-inculpat Cirica Cristian Emil – avocat Nicolae Răzvan, în temeiul împuternicirii avocațiale nr. 186258/2021 aflate la fila 84 dosar;
- apelantul-inculpat Ispas Radu Petru, asistat de avocat ales – avocat Hutopilă Violeta, în temeiul împuternicirii avocațiale nr. 199931/2021 aflate la fila 47 volum III dosar instanță;
- apelantul-inculpat Coman Claudiu, asistat de apărătorul ales – avocat Ciolacu Vladimir, în temeiul împuternicirii avocațiale aflate la fila 88 dosar;
- apelantul-inculpat Iosif Răzvan, asistat de apărătorul ales – avocat Ciolacu Vladimir în temeiul împuternicirii avocațiale aflate la fila 89 dosar;
- lipsă fiind apelantul-inculpat Cirica Cristian Emil și reprezentantul intimatei-parte civilă Unitatea Administrativ Teritorială Județul Brașov.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a expus referatul cauzei, de către grefierul de ședință, după care:

Apărătorul ales al apelantului-inculpat Cirica Cristian Emil – avocat Nicolae Răzvan solicită încuviințarea probei cu înscrisuri, sens în care depune un memoriu formulat de apelantul-inculpat Cirica Cristian Emil, însoțit de un set de înscrisuri în circumstanțiere, o adresă emisă de Consiliul Județean Brașov, precum și copie de pe decizia penală nr. 79/AP din data de 01.02.2022, pronunțată de Curtea de Apel Brașov în dosarul penal nr. 1751/62/2015.

Instanța solicită apărătorului ales al apelantului-inculpat Cirica Cristian Emil să precizeze dacă înscrisurile depuse în limba engleză sunt însoțite și de traducerea în limba română.

Apărătorul ales al apelantului-înculpat Cirica Cristian Emil – avocat Nicolae Răzvan precizează că a primit documentele cu puțin timp înainte de ședința de judecată, astfel că înscrisurile depuse în limba engleză nu sunt însoțite și de traducerea în limba română.

Instanța, față de dispozițiile art. 351 alin. (2)⁽¹⁾ Cod procedură penală, pune în discuție încuviințarea probei cu înscrisuri, solicitată de către apelantul-înculpat Cirica Cristian Emil, prin apărător ales.

Reprezentantul Ministerului Public și apărătorii apelanților-înculpați, având cuvântul pe rând, arată că nu se opun încuviințării probei cu înscrisurile depuse la acest termen de judecată.

În temeiul art. 100 alin. (2) și (3) Cod procedură penală, instanța încuviințează, pentru apelantul-înculpat Cirica Cristian Emil, proba cu înscrisurile depuse la acest termen de judecată, constând în memoriu, înscrisuri în circumstanțiere și adresa emisă de Consiliul Județean Brașov, apreciind-o ca fiind pertinentă, concludentă și utilă să ducă la soluționarea cauzei. În ceea ce privește copia de pe decizia penală nr. 79/AP din data de 01.02.2022, pronunțată de Curtea de Apel Brașov în dosarul penal nr. 1751/62/2015, instanța dispune restituirea acesteia către apelantul-înculpat, decizia penală putând fi consultată în baza de date a instanței.

Apărătorul ales al apelantului-înculpat Ispas Radu Petru – avocat Hutopilă Violeta solicită încuviințarea probei cu înscrisuri, sens în care depune un set de documente medicale, din cuprinsul cărora rezultă că inculpatul și-a pierdut vederea la ochiul drept, ochiul stând fiind într-o stare avansată de degradare.

Instanța, față de dispozițiile art. 351 alin. (2)⁽¹⁾ Cod procedură penală, pune în discuție încuviințarea probei cu înscrisuri, solicitată de către apelantul-înculpat Ispas Radu Petru, prin apărător ales.

Reprezentantul Ministerului Public și apărătorii apelanților-înculpați, având cuvântul pe rând, arată că nu se opun încuviințării probei cu înscrisurile depuse la acest termen de judecată.

În temeiul art. 100 alin. (2) și (3) Cod procedură penală, instanța încuviințează, pentru apelantul-înculpat Ispas Radu Petru, proba cu înscrisurile depuse la acest termen de judecată, apreciind-o ca fiind pertinentă, concludentă și utilă să ducă la soluționarea cauzei.

Instanța, față de dispozițiile art. 351 alin. (2)⁽¹⁾ Cod procedură penală raportate la dispozițiile art. 476 alin. (1) Cod procedură penală, pune în discuție, din oficiu, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, pentru a se lămurii dacă o persoană ce deține o funcție de conducere în cadrul unui partid politic parlamentar are calitatea de funcționar public, potrivit dispozițiilor art. 175 alin. (1), lit. b) teza a-II-a Cod penal sau dispozițiilor art. 175 alin. (2) Cod penal.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, arată că nu se opune sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, considerând că sunt îndeplinite dispozițiile art. 475 Cod penal, având în vedere faptul că soluția instanței de fond s-a bazat pe lipsa calității de funcționar public a persoanei care ar îndeplini funcția de conducător în cadrul partidului politic. Așadar, consideră că se impune lămurirea dacă sunt sau nu incidente dispozițiile art. 175 alin. (1), lit. b) teza a-II-a Cod penal sau dispozițiile art. 175 alin. (2) Cod penal sau sunt incidente dispozițiile art. 308 Cod penal privitoare la un funcționar asimilat.

Apărătorul ales al apelantului-înculpat Căncescu Aristotel Adrian – avocat Gliga Ioan, având cuvântul, arată că această chestiune pusă în discuție de instanță are, în mod evident, o înrâurire deosebită asupra soluției ce urmează a fi pronunțată în cauză, sens în care consideră oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. De asemenea, solicită suspendarea soluționării prezentei cauze până la pronunțarea asupra sesizării ce urmează a fi înaintată către Înalta Curte de Casație și Justiție.

Apărătorul ales al apelanților-înculpați Coman Claudiu și Iosif Răzvan – avocat Ciolacu Vladimir, având cuvântul, precizează că este legală și oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, însă solicită ca în cuprinsul solicitării să se precizeze că se solicită a se lămurii dacă o persoană ce deține o funcție de conducere în cadrul unui partid politic parlamentar are calitatea de funcționar public, potrivit dispozițiilor art. 175 alin. (1), lit. b) teza a-II-a Cod penal sau dispozițiilor art. 175 alin. (2) Cod penal, iar nu în cadrul unui partid politic parlamentar, astfel cum instanța a indicat, deoarece nu prezintă

importanță dacă partidul era sau nu parlamentar, faptele reținute în sarcina inculpaților fiind presupus a fi săvârșite în cadrul campaniei privind alegerile locale. Pe de altă parte, arată că legea partidelor politice nu distinge între partidele politice parlamentare sau neparlamentare. De asemenea, solicită formularea întrebării din cuprinsul sesizării astfel încât Înalta Curte de Casație și Justiție să se pronunțe prin raportare la Legea partidelor politice nr. 14/2003 aflată în vigoare la momentul săvârșirii faptelor reținute în sarcina inculpaților, deoarece în actul de sesizare a instanței s-a făcut referire la dispozițiile Legii nr. 14/2003 și la dispozițiile art. 191 Cod civil aflat în vigoare în anul 2011.

Apărătorul ales al apelantului-inculpat Ispas Radu Petru – avocat Hutopilă Violeta, având cuvântul, precizează că materialul probator administrat în cauză, inculparea și sentința penală apelată nu fac referire la activitatea politică a inculpatului Ispas Radu Petru, sens în care lasă la aprecierea instanței pronunțarea cu privire la necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Apărătorul ales al apelantului-inculpat Cirica Cristian Emil – avocat Nicolae Răzvan, având cuvântul, precizează că lasă la aprecierea instanței pronunțarea cu privire la necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Apărătorul ales al apelantului-inculpat Căncescu Aristotel Adrian – avocat Gliga Ioan, având cuvântul, solicită, pentru a nu obține o dezlegare generică în raport cu chestiunea invocată, precizarea împrejurării că este avută în vedere calitatea de președinte a unei filiale județene a unui partid politic, deoarece funcția de președinte al partidului politic la nivel național este total diferită de funcția de președinte al filialei județene a partidului politic.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, precizează că sintagma „funcție de conducere în cadrul unui partid politic” include și conducerea unei filiale, deoarece la nivel teritorial partidul este împărțit în filiale sau alte birouri teritoriale, iar cel care conduce filiala are, în mod evident, o funcție de conducere în cadrul partidului politic.

În ceea ce privește solicitarea ca pronunțarea Înaltei Curți de Casație și Justiție să fie făcută cu referire la dispozițiile Legii nr. 14/2003, arată că nu se opune, deoarece acestea sunt prevederile în raport cu care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului.

Instanța solicită apărătorului ales al apelanților-inculpați Coman Claudiu și Iosif Răzvan să precizeze dacă solicită ca referirea la dispozițiile Legii nr. 14/2003 să fie făcută în cuprinsul întrebării adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție sau în cuprinsul motivării sesizării.

Apărătorul ales al apelanților-inculpați Coman Claudiu și Iosif Răzvan – avocat Ciolacu Vladimir, având cuvântul, arată că, pentru a produce efectele juridice scontate, referirea la dispozițiile Legii nr. 14/2003 ar trebui să fie făcută în cuprinsul întrebării adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv să se precizeze dacă președintele unui partid politic sau al unei filiale județene al unui partid politic, are calitatea de funcționar public, în sensul legii penale, prin raportare la dispozițiile Legii nr. 14/2003, în vigoare la data săvârșirii faptelor. De asemenea, solicită a se avea în vedere că în anul 2012 nu era în vigoare Noul Cod penal, astfel că ar trebui verificată condiția calității de funcționar public prin raportare la legea penală în vigoare la data săvârșirii faptelor coroborată cu Legea partidelor politice nr. 14/2003. Așadar, din actualul cadru legislativ, doar Codul civil actual era în vigoare la data săvârșirii faptelor, fiind intrat în vigoare la data de 01.11.2011. Față de aceste aspecte, consideră că în cuprinsul întrebării adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție ar trebui să se indice Legea partidelor politice nr. 14/2003 și Vechiul Cod penal, urmând ca, în funcție de răspuns, instanța să decidă aplicarea legii penale mai favorabile.

Reprezentantul Ministerului Public, având cuvântul, arată că referirea la dispozițiile Legii nr. 14/2003 nu ar trebui să fie făcută în cuprinsul întrebării adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție, deoarece calitatea de funcționar public, ce a fost reținută în sarcina inculpatului, nu s-a făcut doar prin raportare la acest act normativ, fiind aduse argumente legate de modalitatea de organizare, modalitatea de înființare, modalitatea de subvenționare, modalitatea de verificare a cheltuirii banului public și altele asemenea. Astfel, consideră că aceste aspecte ar trebui să fie cuprinse în motivarea reținerii sau nu a calității de funcționar public.

În ceea ce privește dispozițiile art. 175 alin. (1), lit. b) teza a-II-a Cod penal sau dispozițiile art. 175 alin. (2) Cod penal, consideră că reținerea sau nu a acestora va trebui făcută și prin raportare la dispozițiile art. 147 Vechiul Cod penal, pentru ca instanța să decidă aplicarea legii penale mai favorabile.

CURTEA

Având nevoie de timp pentru a delibera, urmează a stabili termen pentru pronunțare asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, sens în care,

PENTRU ACESTE MOTIVE ÎN NUMELE LEGII DISPUNE:

Stabilește termen pentru pronunțare asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept pentru data de 11.03.2022.
Pronunțată în ședință publică, astăzi, 07.03.2022.

Președinte
Gavrilă Ciprian

Grefier
Baboi Adelina Maria

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BRAȘOV
SECȚIA PENALĂ

DOSAR NR. 6067/62/2016

Î N C H E I E R E

Ședința publică din data de 11.03.2022

Instanța constituită din:

- Complet de judecată At7-2020:

PREȘEDINTE: Gavrilă Ciprian– Judecător

JUDECĂTOR: Rusu Diana Raluca

- **Grefier** Baboi Adelina Maria

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public - procuror Ghenu Andreea - din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție - DNA- Serviciul Teritorial Brașov – la dezbateri

Pentru astăzi fiind stabilită pronunțarea asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform art. 476 Cod procedură penală, în cauza având ca obiect soluționarea apelurilor declarate de inculpații Căncescu Aristotel Adrian, Cirica Cristian Emil, Coman Claudiu, Iosif Răzvan, Ispas Radu Petru și de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Direcția Națională Anticorupție - Serviciul Teritorial Brașov împotriva sentinței penale nr. 140/S din data de 22.07.2021 pronunțate de Tribunalul Brașov în dosarul penal nr. 6067/62/2016.

Dezbaterile în cauza penală de față au avut loc în ședința publică din data de 07.03.2022, când părțile prezente au pus concluzii în sensul celor consemnate în încheierea de ședință din acea dată, care face parte integrantă din prezenta, iar Curtea, având nevoie de timp pentru a delibera, a stabilit pronunțarea pentru data de astăzi, 11.03.2022, când,

C U R T E A

1. Constată că prin sentința penală nr.40/S/22.07.2021 a Tribunalului Brașov, dată în dosar nr.6067/62/2016, s-a dispus printre altele, în baza art. 396 alin. 5 rap la art. 16 lit. b teza a I a Cod procedură penală, achitarea inculpatului CĂNCESCU ARISTOTEL ADRIAN, cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită în formă continuată, prev. de art. 289 alin. 1 Cod penal rap. la art. 6 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 Cod penal – 3 acte materiale.

Pentru a dispune această soluție, instanța de fond a reținut următoarele:

Prin rechizitoriul DNA – ST Brașov din data de 14.12.2016, emis în dosar penal nr. 8/P/2014, inculpatul CĂNCESCU ARISTOTEL ADRIAN a fost trimis în judecată pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită, prev. de art.289 alin.1 Cod penal rap. la art.6 din Legea 78/2000 cu aplicarea art.35 alin.1 Cod penal și art.5 Cod penal – 3 fapte, vizând pretinderea și primirea de către inculpat a unor sume de bani sau alte foloase în legătură cu punerea unor persoane pe lista electorală pentru Consiliul Județean în poziții eligibile la alegerile locale din anul 2012.

În esență, în actul de sesizare s-a reținut că inculpatul Căncescu Aristotel, președinte al Filialei Brașov a Partidului Național Liberal, ar fi prezentat încă de la începutul anului 2012 în ședințele Biroului politic teritorial necesitatea finanțării campaniei electorale, fără a supune însă votului organismului colectiv de conducere un alt mod de finanțare decât cel statutar, respectiv cotizațiile membrilor și eventuale donații. În realitate, campania electorală din anul 2012 ar fi fost finanțată și susținută din banii pe care inculpatul Căncescu Aristotel i-ar fi pretins celor pe care în final i-ar fi pus pe lista electorală, în mare parte sume nefiscalizate, după discuții purtate în particular cu fiecare dintre aceștia, sumele din cotizații fiind insuficiente pentru o campanie electorală în care toate partidele au investit atât de mult.

În ceea ce-l privește pe martorul denunțator Pascu Lucian Mihai, acesta ar fi fost angajat în cadrul aparatului de specialitate al Consiliului Județean Brașov încă din anul 1994 și profitând de algoritmul stabilit prin protocolul de funcționare al alianței USL (președintele CJ de la un partid, iar vicepreședinții de la celelalte două partide ale alianței), inculpatul Căncescu Aristotel ar fi acționat pentru alegerea lui Pascu Mihai în funcția de consilier județean ca acesta să fie ales apoi vicepreședinte, iar în perioada de precampanie, inculpatul Căncescu Aristotel i-ar fi cerut acestuia, ca o condiție obligatorie, o sumă de bani cu care ar fi trebuit să contribuie în campanie, similară celor cerute altor persoane, de ordinul a zeci de mii de lei. Întrucât martorul Pascu Lucian Mihai nu dispunea de sumele obișnuit cerute celorlalți, inculpatul Căncescu Aristotel ar fi acceptat de la acesta suma de doar 5.000 de lei, care să fie completată însă cu alte foloase asigurate acestuia, respectiv i s-ar fi cerut ca din poziția deținută, de președinte al Agenției de Dezvoltare Durabilă a județului Brașov, Pascu Mihai să procedeze la angajarea formală, cu plata unui salariu stabilit în prealabil de inculpatul Căncescu Aristotel, a unui număr de 10-15 persoane, care în fapt ar fi continuat să lucreze pentru trustul de presă MIX deținut de acesta din urmă. Urmărind să obțină postul de consilier județean, martorul Pascu Lucian ar fi remis suma de bani cerută pentru a fi pus pe listă, 5.000 lei, bani proveniți din contul personal; din dispoziția inculpatului Căncescu Aristotel ar fi dat banii numitei Georgescu Monica, cea care s-ar fi ocupat la PNL de gestionarea fondurilor. În ceea ce privește restul foloaselor pretinse, martorul Pascu Lucian, președinte al ADDJ Brașov, ar fi fost de asemenea de acord cu angajarea formală a unor persoane din trustul de presă al inculpatului Căncescu Aristotel la agenție, cu plata unui salariu stabilit în prealabil de acesta din urmă, identic cu cel avut de aceste persoane la trustul său de media și care, în fapt, continuau să lucreze pentru trust. Ulterior, acceptând condițiile care i-ar fi fost puse, Pascu Lucian s-ar fi regăsit pe lista electorală a USL pe poziția 5, ar fi fost ales consilier județean și vicepreședinte al Consiliului Județean. Inculpatul Căncescu Aristotel ar fi decis alegerea lui Pascu în această funcție, acesta din urmă manifestându-și recunoștința.

În ceea ce o privește pe martora denunțătoare Căju Mariana, aceasta ar fi ocupat funcția de consilier județean începând cu anul 2010, înlocuindu-l pe consilierul județean inițial ales care a optat pentru o funcție publică incompatibilă cu acesta. Manifestându-și intenția de a fi consilier județean pentru un nou mandat, martora ar fi discutat direct cu inculpatul Căncescu Aristotel Adrian, având reprezentarea că punerea sa pe listă, pe o poziție eligibilă, depinde exclusiv de acesta. Inculpatul Căncescu i-ar fi pretins o sumă de bani cu care să contribuie în campania electorală, iar martora ar fi acceptat solicitarea, astfel că i-ar fi remis inculpatului Coman Claudiu suma menționată, în biroul din sediul Consiliului Județean al acestuia, înainte de depunerea listei la Biroul Electoral Județean, fiind pusă pe listă și aleasă consilier județean.

În ceea ce-l privește pe inculpatul Coman Claudiu, acesta ar fi fost la nivelul anului 2012 unul dintre vicepreședinții organizației județene PNL, fiind perceput ca al doilea om în partid după Căncescu Aristotel și persoana cea mai apropiată de acesta, cu care se sfătuia în privința activităților la partid, dar și în Consiliul Județean, inculpatul Coman Claudiu acționând totodată ca șef al campaniei electorale a PNL. Inculpatul Coman Claudiu, pentru a fi pus pe o poziție garantat eligibilă pe lista pentru Consiliul Județean, ar fi purtat aceeași discuție cu inculpatul Căncescu Aristotel, care i-ar fi pretins și lui să susțină financiar campania electorală dacă va candida, inculpatul Coman acceptând să contribuie cu suma de 50.000 lei și a convenit apoi să obțină acești bani din fondul de rezervă al Consiliului Județean, printr-un mecanism prin care banii ar fi fost plătiți unei firme controlate indirect de Coman Claudiu și în final ar fi ajuns la acesta. După obținerea banilor, inculpatul Coman Claudiu ar fi dat efectiv suma ce i-ar fi fost pretinsă de inculpatul Căncescu Aristotel persoanelor din cadrul PNL care s-ar fi ocupat de gestionarea resurselor financiare, respectiv martorii Georgescu Monica și Filipoaia Costin, fără ca pentru acești bani să fi primit documente justificative.

Din banii obținuți de inculpatul Căncescu Aristotel pentru partid în această modalitate s-ar fi achiziționat materiale electorale sau ar fi fost finanțate alte activități în campanie, respectiv mese festive, concerte, lansări de candidați, banii fiind dați fără documente fiscale. Întocmirea listei electorale, stabilirea ordinii candidaților s-ar fi făcut de către Căncescu Aristotel în mod direct, chiar dacă s-ar fi consultat cu Coman Claudiu sau alte persoane din anturajul său, decizia

finală privitoare la punerea unei persoane pe listă pe o poziție eligibilă i-ar fi aparținut acestuia după discuții purtate direct și nemijlocit cu fiecare dintre persoanele puse pe listă. Se susține că inculpatul Căncescu ar fi săvârșit fapta pretinzând și primind bani și alte foloase care nu i se cuvin, în scopul de a îndeplini un act privitor la îndatoririle sale de serviciu, cu referire la dispozițiile Legii nr. 14/2003 și art. 175 Cod penal din 1968.

Analizând actele și lucrările dosarului, probatoriul administrat în cursul urmăririi penale precum și în cursul cercetării judecătorești, instanța de fond a reținut, în esență, următoarele:

În România au avut loc alegeri locale în luna iunie 2012, la care PNL și-a desemnat candidați pentru consiliile județene pe listă comună în cadrul Uniunii Social Liberale (USL), alianță politică și electorală între PNL, PSD și PC, numărul de locuri care trebuia să revină fiecărei părți pe lista de consilieri fiind stabilită proporțional cu rezultatele în sondajele de opinie realizate la nivel județean. Lista finală a candidaților USL la consilii județene urma să fie stabilită după un algoritm care avea în vedere numărul total de candidați, locurile eligibile stabilite potrivit sondajelor și alternarea candidaților partidelor alianței pe aceste poziții eligibile.

În ce privește PNL, delegația permanentă teritorială validează listele de candidați pentru consilieri județeni, propuse de biroul politic teritorial. Președintele filialei teritoriale este și președintele biroului politic teritorial, calitate în care, printre altele, răspunde de achitarea obligațiilor financiare ale filialei și conduce negocierile politice purtate la nivel teritorial împreună cu echipe pe care le formează din membrii biroului politic teritorial. În ceea ce privește sursele de finanțare ale partidului, acestea provin din cotizațiile membrilor, din donații și legate, venituri din activități proprii, subvenții de la bugetul de stat și alte surse potrivit legii.

Filiala Brașov a PNL a fost condusă începând cu anul 2000 de către inculpatul Căncescu Aristotel, acesta fiind ales și președinte al Consiliului Județean Brașov în același an, deținând apoi ambele funcții, neîntrerupt, până în anul 2014.

Inculpatul Căncescu Aristotel a fost cel care a stabilit lista cu candidații PNL pentru alegerile locale din anul 2012, precum și ordinea pe listă, celelalte persoane din conducere conformându-se, inclusiv biroul permanent al Filialei PNL Brașov, care a aprobat decizia sa fără obiecțiuni, lista finală USL fiind semnată, potrivit protocolului și mandatului dat de partid, tot de acesta înainte de a fi depusă la biroul electoral.

În condițiile în care resursele alocate într-o campanie electorală sunt supuse potrivit legii controlului Autorității Electorale Permanente și pentru a putea susține o campanie electorală care să asigure un rezultat favorabil, atât pentru Căncescu Aristotel personal, candidat pentru o nouă funcție de președinte CJ, cât și pentru partid, obținerea unui număr mare de consilieri asigurând controlul facil al Consiliului Județean, folosindu-și atribuțiile statutare de președinte și influența reală în cadrul partidului asupra membrilor biroului permanent, inculpatul Căncescu Aristotel a pretins sume de bani unor persoane pentru a le pune pe listele PNL (sau USL) în poziții garantat eligibile, dându-le garanții că aceste sume de bani vor fi recuperate din contracte viitoare finanțate din bugetul CJ.

În ședințele de partid, inculpatul Căncescu Aristotel le spunea membrilor prezenți că acei candidați care doresc o poziție eligibilă trebuie să contribuie financiar la susținerea campaniei electorale, dar în ședințe nu se discuta de vreo sumă de bani, discuțiile având loc în privat cu candidații ce doreau locuri eligibile, iar sumele au variat în funcție de poziția pe listă, funcția publică oferită, dar și de veniturile avute de candidați.

Fără să fi existat o dezbatere în cadrul biroului în care să fie propuse și votate candidaturi, inculpatul Căncescu Aristotel a prezentat o listă cu candidați, iar biroul a votat fără discuții și obiecțiuni candidații, în ordinea stabilită de acesta.

Din materialul probator a rezultat că inculpatul Căncescu Aristotel Adrian le-a pretins celor trei denunțatori pentru a fi puși pe lista electorală pe poziții eligibile sume de bani sau diverse servicii pe care ulterior aceștia i-au și dat casieriei partidului, fără documente, fiind utilizați pentru materiale electorale și alte cheltuieli ale partidului, respectiv inculpatul Coman Claudiu a dat 50.000 lei, martorul denunțator Pascu Mihai Lucian 5.000 lei și a facilitat angajarea unor persoane impuse de inculpatul Căncescu la AJDD, iar martorul denunțator Căju Mariana a dat 50.000 lei, consecința fiind alegerea celor trei în funcția de consilier județean.

Potrivit noului Cod penal, reținut la încadrarea juridică în cauză ca lege penală mai favorabilă, infracțiunea de luare de mită presupune pretinderea sau primirea de bani sau alte foloase necuvenite de către funcționarul public în legătură cu îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri.

În vederea stabilirii calității inculpatului Căncescu Aristotel Adrian de funcționar public, prima instanță a apreciat că rămâne de lămurit sfera de cuprindere a funcționarului public care exercită o funcție publică de orice natură (art. 175 alin. 1 lit. b teza a II-a), respectiv a funcționarului public asimilat (art. 175 alin. 2), în sensul de a se stabili dacă președintele unui partid politic are calitatea de funcționar public în sensul vreuneia dintre cele două categorii enunțate.

În acest sens s-a reținut că sintagma "funcție publică de orice natură", în sensul art. 175 alin.1 lit. b din Codul penal, definește o categorie mai largă decât funcția publică, așa cum este înțeleasă în dreptul administrativ, iar noțiunea de "funcționar public" este mai cuprinzătoare decât cea la care se referă art. 2 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În considerentele deciziei nr. 278/2019, Curtea Constituțională a reținut că [art. 175 din Codul penal](#) reglementează noțiunea de funcționar public în sensul legii penale, care, conform acestei dispoziții legale, primește un înțeles autonom, diferit de cel din dreptul administrativ, potrivit căruia dobândește calitatea de funcționar public orice persoană numită, în condițiile legii, într-o funcție publică.

În consecință președintele unui partid politic trebuie să aibă calitatea de funcționar public în sensul Legii nr. 188/1999 pentru a se regăsi în norma de incriminare de la art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a Cod penal sau în subsidiar în cea de la alin. 2, ceea ce nu poate fi acceptat potrivit dispozițiilor legale analizate mai sus.

Potrivit art. 1 din Legea nr. 14/2003 „partidele politice sunt asociații cu caracter politic ale cetățenilor români cu drept de vot, care participă în mod liber la formarea și exercitarea voinței lor politice, îndeplinind o misiune publică garantată de Constituție. Ele sunt persoane juridice de drept public”. Or, prima distincție care trebuie făcută este distincția dintre persoana juridică de drept public și persoana/entitatea de interes public. Prevederea din Legea nr. 14/2003 potrivit căreia partidele politice sunt persoane juridice de drept public se coroborează cu dispozițiile art. 191 alin.(1) C. civ. (în vigoare la data faptelor) potrivit cărora „Persoanele juridice de drept public se înființează prin lege”. Drept urmare, înființarea acestor entități prin lege determină încadrarea partidelor politice în categoria persoanelor juridice de drept public.

În ceea ce privește noțiunea de interes public atât doctrina, cât și practica în mod constant au reținut că partidele politice nu sunt de interes public pentru că ele nu fac un serviciu public. Partidele politice nu deservesc un serviciu public, ci doar slujesc formării voinței politice a membrilor săi. Din această perspectivă, chiar dacă președintele partidului politic conduce o persoană juridică de drept public, înființată prin lege, acesta nu poate fi autor la infracțiunea de luare de mită.

De altfel, văzând dispozițiile art. 13 din Legea nr. 78/2000 putem observa că atunci când legiuitorul a dorit să incrimineze o anumită categorie de persoane a adoptat o dispoziție distinctă.

Mai mult ca o motivare subsidiară, distincția care se face între noțiunea de funcționar vizată de art.175 alin.2 și cea vizată de alin.1 al aceluiași articol are și o aplicabilitate practică în sensul că, fapta de luare de mită săvârșită de persoanele prevăzute la art.175 alin.2 este infracțiune doar când este comisă în *legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri*. *Per a contrario*, atunci când este vorba despre îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu ale unui asemenea funcționar, nu există luare de mită. În doctrină s-a arătat că este de neînțeles excepția de la alin.3, cel mai adesea fapta de luare de mită săvârșindu-se „pentru a îndeplini” un act privitor la îndatoririle de serviciu. Astfel inculpatul Căncescu Aristotel, în calitate de președinte al PNL-filiala județeană, ar putea fi eventual un funcționar în sensul art. 175 alin. 2 Cod penal și nu de la alin. 1, condiții în care potrivit alin. 2 al art. 289 Cod penal, fapta acestuia ar putea fi infracțiunea de luare de mită doar în măsura în care banii s-ar fi

dat de către martorii denunțatori în vederea neîndeplinirii sau îndeplinirii defectuoase a unor atribuții și nu în ipoteza îndeplinirii atribuțiilor respective.

În concluzie, a reținut prima instanță că președintele partidului politic nu poate fi subiect activ al infracțiunii de luare de mită prin raportare la relațiile sociale protejate de această infracțiune. Astfel, infracțiunea de luare de mită o regăsim în Codul Penal în subcapitolul infracțiunilor de corupție și de serviciu, infracțiuni ce protejează relațiile sociale vizând respectarea întocmai de către funcționarii publici a îndatoririlor de serviciu. Toate infracțiunile reglementate de capitolul în care se află și infracțiunea de luare de mită se referă la efectuarea sau neefectuarea unor atribuții de serviciu. Aceste relații protejate de Codul Penal sunt reglementate fie de Codul Muncii, fie de o lege specială (Legea nr. 188/1999 privind statutul funcționarilor publici, Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, Legea nr. 360/2002 privind statutul polițistului, etc.). Toate aceste legi reglementează prestarea unei activități în schimbul unui salariu. Or, în ceea ce îl privește pe președintele unui partid politic, pe de o parte, nu se stabilește printr-o lege care sunt atribuțiile acestuia (acesta acționând potrivit statutului partidului, organizația stabilindu-și propriile norme), iar pe de altă parte, președintele partidului nu încasează un salariu. Drept urmare, nu există în cazul președintelui de partid acele relații tipice de serviciu, astfel încât acesta să poată fi subiect activ al infracțiunii de luare de mită.

Față de aceste considerente instanța de prim grad jurisdicțional, în temeiul art.16 lit b teza a I a Cod procedură penală a dispus achitarea inculpatului CĂNCESCU ARISTOTEL ADRIAN, cercetat pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită în formă continuată, prev. de art. 289 alin. 1 Cod penal rap. la art. 6 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 Cod penal – 3 acte materiale, reținând că nu sunt întrunite elementele de tipicitate ale infracțiunii sub aspectul subiectului activ.

2. Împotriva acestei soluții a formulat apel DNA- Structura Teritorială Brașov, care a susținut că prima instanță a constatat în mod greșit că inculpatul nu poate fi considerat ca având calitatea de funcționar public. DNA a apreciat că instanța se contrazice în argumentarea făcută întrucât, deși analizând conținutul Deciziilor nr. 8/2017 și 2/2014 ale Curții Constituționale, concluzionează că sfera motiunii de funcționar public în sensul dispozițiilor art. 175 alin. 1 lit. b Cod penal este mai cuprinzătoare decât cea la care se referă art. 2 din Legea nr. 188/1999 privind statutul funcționarilor publici, concluzionează că președintele unui partid politic trebuie să aibă calitatea de funcționar public în sensul Legii nr. 188/1999 pentru a se regăsi în sfera de aplicare a art. 175 alin. 1 lit. b teza a II-a Cod penal.

Pe de altă parte, cu toate că este de acord cu faptul că partidele politice, conform art. 1 din Legea nr. 14/2003, sunt persoane juridice de drept public, instanța a apreciat greșit că partidele politice nu ar fi persoane juridice de interes public, pentru că ele nu ar desfășura un serviciu public, ci doar ar sluji la formarea voinței politice a membrilor săi, această concluzie fiind în contradicție cu art. 1 și art. 2 din Legea 14/2003.

S-a mai susținut în motivarea apelului că activitatea partidelor politice nu se limitează la formarea voinței politice, ci și la exercitarea acesteia, iar legea de organizare a acestora statuează că îndeplinesc o misiune publică, fiind deci persoane juridice de interes public, misiune publică ce are ca punct central promovarea valorilor și intereselor naționale, aspect care în mod evident este unul de interes public, atâta vreme cât este prevăzut atât de Legea nr. 14/2003, cât și de Constituție, în art. 8, 102, 103 și în Legea nr. 393/2004 privind statutul aleșilor locali, la art. 9 alin. 2 lit. h ind. 1.

Faptul că partidele politice sunt și persoane de interes public rezultă și din modul de reglementare a funcționării, respectiv desființării acestora raportat la prevederea în mod expres a intervenției puterii judecătorești în dizolvarea unui partid politic (art. 45 alin. 1 lit. b și c din Legea nr. 14/2003), la încălcarea unor dispoziții din Constituția României referitoare la libertatea de exprimare (art. 30 alin. 7) și dreptul de asociere (art. 40 alin. 2).

O dovadă în plus a interesului public special acordat acestora este și faptul că statul, în vederea exercitării și susținerii activității partidelor politice, a stabilit și acordarea de subvenții de la bugetul de stat, printr-o lege expresă – Legea nr. 334/2006 privind finanțarea activității

partidelor politice și a campaniilor electorale (art. 14 alin. 1 și art. 18). Modul de utilizare a acestor subvenții, și respectiv a finanțării campaniei electorale, este supus verificării AEP și respectiv, Curții de conturi, autorități publice (art. 35).

Toate aceste aspecte vin să contureze pe deplin faptul că un partid politic este o persoană juridică de drept public (prin modul de înființare) și de asemenea o persoană juridică de interes public (prin misiunea pe care o are și prin modul de reglementare a desfășurării activității).

Pe cale de consecință, președintele partidului politic este un funcționar public în accepțiunea legii penale, respectiv art. 147 Cod penal vechi sau art. 175 alin. 1 lit. b teza a II a Cod penal nou, el îndeplinind calitatea necesară subiectului activ infracțiunii de luare de mită pentru care s-a dispus trimiterea în judecată.

Așadar, în calitate de președinte al PNL Filiala Brașov, având calitatea de funcționar public conform legii penale, în exercitarea atribuțiilor ce îi erau conferite potrivit statutului PNL, care prevedeau că președintele filialei județene este președintele biroului politic teritorial, organ colectiv care coordonează și validează lista candidaților, care era întocmită și propusă spre validare chiar de președinte, a pretins și a primit bani și alte foloase care nu i se cuveneau, în scopul de a pune pe lista electorală, în poziție eligibilă, anumiți candidați.

În plus, în fapt, inculpatul Aristotel Căncescu a cerut în mod expres mandat biroului politic pentru întocmirea listei și toată lumea din partid a avut reprezentarea că întocmirea listei ca nume și loc este în competența președintelui, așa cum s-a întâmplat de altfel la toate ciclurile de alegeri.

Apoi potrivit legii, pentru a putea participa la alegeri, lista candidaților semnată de președinte trebuie depusă până la expirarea termenului prevăzut de biroul electoral județean. La alegerile din 2012, lista pentru CJ a fost semnată de președinții alianței USL între care și inculpatul Căncescu Aristotel.

DNA a solicitat prin apelul declarat ca, în urma reanalizării dispozițiilor art. 147 Vechiul Cod penal și respectiv art. 175 alin. 1 lit. b teza a II a Cod penal, constatând că inculpatul Căncescu Aristotel Adrian îndeplinește condiția de a avea calitatea de funcționar public, instanța de control judiciar să dispună condamnarea acestuia pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită în formă continuată, prev. de art. 289 alin. 1 Cod penal rap. la art. 6 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 Cod penal – 3 acte materiale.

3. La termenul de judecată din data de 07.03.2022 s-a pus în discuția părților admisibilitatea sesizării ICCJ în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept potrivit art. 475 Cod procedură penală, referitor la calitatea de funcționar public, potrivit dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a-II-a Cod penal sau ale art. 175 alin. (2) Cod penal, a persoanei ce deține o funcție de conducere în cadrul unui partid politic parlamentar.

Reprezentanta Ministerului Public a învederat că sunt îndeplinite dispozițiile art. 475 Cod procedură penală, având în vedere faptul că soluția instanței de fond s-a bazat pe lipsa calității de funcționar public a persoanei care ar îndeplini funcția de conducător în cadrul partidului politic și a considerat că se impune lămurirea incidenței dispozițiilor art. 175 alin. (1), lit. b) teza a-II-a Cod penal, ale art. 175 alin. (2) Cod penal sau ale art. 308 Cod penal, privitoare la un funcționar asimilat.

Apărătorul ales al apelantului-inculpat Căncescu Aristotel Adrian – avocat Gliga Ioan, a arătat că această chestiune pusă în discuție de instanță are, în mod evident, o înrâurire deosebită asupra soluției ce urmează a fi pronunțată în cauză, sens în care a considerat oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept. A mai solicitat să se precizeze că este avută în vedere calitatea de președinte a unei filiale județene a unui partid politic, deoarece funcția de președinte al partidului politic la nivel național este total diferită de funcția de președinte al filialei județene a partidului politic.

Apărătorul ales al apelanților-inculpați Coman Claudiu și Iosif Răzvan – avocat Ciolacu Vladimir, a precizat că este legală și oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, însă a solicitat ca în cuprinsul sesizării să se precizeze că se solicită a se lămuri dacă o persoană ce deține o funcție de conducere în cadrul unui partid politic are calitatea de funcționar public, potrivit dispozițiilor art. 175 alin. (1), lit. b)

teza a-II-a Cod penal sau dispozițiilor art. 175 alin. (2) Cod penal, iar nu în cadrul unui partid politic parlamentar, astfel cum instanța a indicat, deoarece nu prezintă importanță dacă partidul era sau nu parlamentar, faptele reținute în sarcina inculpaților fiind presupus a fi săvârșite în cadrul campaniei privind alegerile locale. Pe de altă parte, a arătat că legea partidelor politice nu distinge între partidele politice parlamentare sau neparlamentare. De asemenea, a solicitat formularea întrebării din cuprinsul sesizării astfel încât Înalta Curte de Casație și Justiție să se pronunțe prin raportare la Legea partidelor politice nr. 14/2003 aflată în vigoare la momentul săvârșirii faptelor reținute în sarcina inculpaților, deoarece în actul de sesizare a instanței s-a făcut referire la dispozițiile Legii nr. 14/2003 și la dispozițiile art. 191 Cod civil aflat în vigoare în anul 2011.

De asemenea, a solicitat a se avea în vedere că în anul 2012 nu era în vigoare Noul Cod penal, astfel că ar trebui verificată condiția calității de funcționar public prin raportare la legea penală în vigoare la data săvârșirii faptelor coroborată cu Legea partidelor politice nr. 14/2003. Așadar, din actualul cadru legislativ, doar Codul civil actual era în vigoare la data săvârșirii faptelor, fiind intrat în vigoare la data de 01.11.2011. Față de aceste aspecte, consideră că în cuprinsul întrebării adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție ar trebui să se indice Legea partidelor politice nr. 14/2003 și Vechiul Cod penal, urmând ca, în funcție de răspuns, instanța să decidă aplicarea legii penale mai favorabile.

Apărătorul ales al apelantului-inculpat Ispas Radu Petru – avocat Hutopilă Violeta, a precizat că lasă la aprecierea instanței pronunțarea cu privire la necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Apărătorul ales al apelantului-inculpat Cirica Cristian Emil – avocat Nicolae Răzvan, a precizat de asemenea că lasă la aprecierea instanței pronunțarea cu privire la necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

Reprezentanta Ministerului Public a mai susținut că sintagma „funcție de conducere în cadrul unui partid politic” include și conducerea unei filiale, deoarece la nivel teritorial partidul este împărțit în filiale sau alte birouri teritoriale, iar cel care conduce filiala are, în mod evident, o funcție de conducere în cadrul partidului politic.

În ceea ce privește solicitarea ca întrebarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție să fie făcută cu referire la dispozițiile Legii nr. 14/2003, a arătat că nu este necesar, deoarece calitatea de funcționar public, ce a fost reținută în sarcina inculpatului, nu s-a făcut doar prin raportare la acest act normativ, fiind aduse argumente legate de modalitatea de organizare, modalitatea de înființare, modalitatea de subvenționare, modalitatea de verificare a cheltuirii banului public și altele asemenea. Astfel, a considerat că aceste aspecte este suficient să fie cuprinse în motivarea sesizării.

În ceea ce privește dispozițiile art. 175 alin. (1), lit. b) teza a-II-a Cod penal sau dispozițiile art. 175 alin. (2) Cod penal, a considerat că reținerea sau nu a acestora va trebui făcută și prin raportare la dispozițiile art. 147 Vechiul Cod penal, pentru ca instanța să decidă aplicarea legii penale mai favorabile.

Constatările instanței de apel:

Se constată admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept potrivit dispozițiilor art. 475 Cod procedură penală, având în vedere că lămurirea chestiunii de drept supusă dezbaterii este hotărâtoare asupra soluției pe fond a cauzei cu privire la latura penală.

Curtea de Apel este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, iar instanța supremă nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii asupra chestiunii de drept.

Această chestiune de drept supusă dezbaterii a fundamentat soluția primei instanțe de achitare a inculpatului Căncescu Aristotel Adrian pentru săvârșirea infracțiunii de luare de mită în formă continuată, prevăzută de art. 289 alin. 1 Cod penal rap. la art. 6 din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art. 35 alin. 1 Cod penal și art. 5 Cod penal – 3 acte materiale, iar în prezent formează obiectul căii de atac a apelului exercitate de Ministerul Public.

În acest sens se poate observa că judecătorul de fond a fost de părere că inculpatul

Căncescu Aristotel, în calitate de președinte al PNL-filiala județeană Brașov, nu are calitatea de funcționar public în sensul art. 175 alin. 1 lit. b teza a II-a Cod penal deoarece partidele politice, deși intră în categoria persoanelor juridice de drept public, potrivit art. 1 din Legea nr. 14/2003, nu sunt de interes public, ele neîndeplinind un serviciu public. De asemenea, s-a apreciat că președintele unui partid politic nu are calitatea de funcționar public nici în sensul Legii nr. 188/1999. A mai reținut prima instanță că inculpatul ar putea fi eventual un funcționar în sensul art. 175 alin. 2 Cod penal, condiții în care potrivit alin. 2 al art. 289 Cod penal, fapta acestuia ar putea fi infracțiunea de luare de mită doar în măsura în care banii s-ar fi dat de către martorii denunțatori în vederea neîndeplinirii sau îndeplinirii defectuoase a unor atribuții și nu în ipoteza îndeplinirii atribuțiilor respective.

Ministerul Public a susținut în schimb, prin apelul formulat, teza contrarie, respectiv că partidele politice sunt în același timp și persoane juridice de interes public, aspect ce ar rezulta din legea de organizare a acestora - Legea nr. 14/2003, care statuează că îndeplinesc o misiune publică, din modul de reglementare a funcționării lor, care presupune intervenția puterii judecătorești, dar și din faptul că potrivit Legii nr.334/2006 finanțarea lor este asigurată inclusiv prin subvenții de la bugetul de stat.

Instanța de apel apreciază că problema de drept supusă analizei se impune a fi abordată atât din perspectiva Codului penal de la 1968, în vigoare la data faptei, cât și a Codului penal actual, urmând ca legea penală mai favorabilă să fie stabilită odată cu pronunțarea asupra apelului.

Astfel, art.147 al.1 Cod penal de la 1968 prevedea că prin "funcționar public" se înțelege orice persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei unități dintre cele la care se referă art. 145. Acesta din urmă avea următorul conținut: prin termenul "public" se înțelege tot ce privește autoritățile publice, instituțiile publice, instituțiile sau alte persoane juridice de interes public, administrarea, folosirea sau exploatarea bunurilor proprietate publică, serviciile de interes public, precum și bunurile de orice fel care, potrivit legii, sunt de interes public.

Așadar, însărcinarea funcționarului public trebuia exercitată în serviciul unei unități publice, iar în opinia instanței singura categorie dintre cele enumerate la art.145 Cod penal de la 1968 din care ar putea face parte partidele politice este aceea a persoanelor juridice de interes public.

Pornind de la definiția scopului funcționării partidelor politice, așa cum este reglementat de art.1 și 2 din Legea nr.14/2003, în sensul că „*Partidele politice sunt asociații cu caracter politic ale cetățenilor români cu drept de vot, care participă în mod liber la formarea și exercitarea voinței lor politice, îndeplinind o misiune publică garantată de Constituție. Ele sunt persoane juridice de drept public.*” și „*Prin activitatea lor, partidele politice promovează valorile și interesele naționale, pluralismul politic, contribuie la formarea opiniei publice, participă cu candidați în alegeri și la constituirea unor autorități publice și stimulează participarea cetățenilor la scrutinuri, potrivit legii*”, Curtea este de părere că partidele politice întrunesc toate condițiile pentru a fi considerate persoane juridice de interes public. Pe cale de consecință, o persoană ce deține o funcție de conducere în cadrul unui partid politic, fără a avea vreo relevanță dacă activează la nivel național sau local, ar putea fi considerată funcționar public în accepțiunea art.147 al.1 Cod penal de la 1968.

Distincția dacă partidul are sau nu reprezentare parlamentară este într-adevăr lipsită de importanță în cauza de față, în care acuzarea susține că fapta a fost comisă cu ocazia unor alegeri locale.

În actualul Cod penal definiția funcționarului public este una mult mai complexă, de interes în cauză fiind dispozițiile art.175 alin. 1 lit. b teza a II-a, unde se prevede că funcționar public, în sensul legii penale, este persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără remunerație, exercită o funcție publică de orice natură, prevedere pe care se întemeiază și acuzația Ministerului Public, dar și dispozițiile art.175 al.2, avute în vedere de prima instanță în motivarea soluției de achitare.

În opinia Curții, persoana ce deține o funcție de conducere în cadrul unui partid politic nu are calitatea de funcționar public în nici una dintre cele două variante ale noului Cod penal.

Prin Decizia nr.8/2017 a Î.C.C.J., Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, s-a stabilit că sfera persoanelor care au calitatea de funcționar public în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a din Codul penal poate fi determinată pe baza a două criterii: exercitarea unei funcții specifice în cadrul unui sistem public și finanțarea din fonduri publice a structurii în cadrul căreia este exercitată funcția specifică. În cazul de față, apreciem că prima condiție nu este întrunită, deoarece partidele politice nu fac parte din sistemul public. În acest sens trebuie avute în vedere și dispozițiile art.176 Cod penal, potrivit cărora prin termenul public se înțelege tot ce privește autoritățile publice, instituțiile publice sau alte persoane juridice care administrează sau exploatează bunuri proprietate publică, or partidele politice nu se încadrează în nici una din aceste categorii.

Pe de altă parte, așa cum s-a arătat și în Decizia nr.18/2017 a Î.C.C.J., Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, calitatea de funcționar public, în accepțiunea dispozițiilor art. 175 alin. (2) din Codul penal, implică întrunirea, în mod cumulativ, a două cerințe obligatorii:

a) persoana să exercite un serviciu de interes public;

b) persoana să fie investită cu îndeplinirea respectivului serviciu public de către o autoritate publică sau să exercite serviciul de interes public sub controlul ori supravegherea unei autorități publice.

Dacă partidele politice, implicit persoanele cu funcții de conducere în cadrul acestora, sunt chemate să îndeplinească în virtutea art.1 și 2 din Legea nr.14/2003 o misiune publică, cu impact asupra întregii societăți, ceea ce le-ar aduce în categoria persoanelor care exercită un serviciu de interes public, cea de-a doua cerință apreciem că nu mai este îndeplinită. În acest sens avem în vedere că art.10 lit.g, h din Legea nr.14/2003 prevede că procedura de alegere a organelor executive și competențele acestora sunt stabilite prin statutul partidului politic, la fel sancțiunile disciplinare și procedurile prin care acestea pot fi aplicate membrilor. Prin urmare, persoanele care ocupă funcții de conducere într-un partid nu sunt investite de vreo autoritate publică și nici nu își exercită mandatul sub controlul ori supravegherea unei autorități publice.

Pentru aceste considerente, Curtea apreciază că sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 475 Cod procedură penală, sens în care va dispune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, respectiv *„dacă persoana ce deține o funcție de conducere în cadrul unui partid politic are calitatea de funcționar public potrivit dispozițiilor art.147 alin.1 Cod penal de la 1968, art. 175 alin. (1) lit. b) teza a-II-a Cod penal actual sau ale art. 175 alin. (2) Cod penal actual”*.

Reprezentanta Ministerului Public a solicitat o lămurire și din perspectiva art.308 Cod penal, ceea nu considerăm însă necesar, în opinia Curții neexistând probleme de interpretare.

Având în vedere că problema de drept supusă dezbaterii privește fondul cauzei, pentru respectarea principiilor legalității și a echității care cârmuiesc procesele penale constatăm că se impune suspendarea prezentei cauze până la pronunțarea Hotărârii prealabile.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE**

În baza art. 475 al. 1 Cod procedură penală sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală în vederea pronunțării unei Hotărâri prealabile prin care să se lămurească:

„Dacă persoana ce deține o funcție de conducere în cadrul unui partid politic are calitatea de funcționar public potrivit dispozițiilor art.147 alin.1 Cod penal de la 1968, art. 175 alin. (1) lit. b) teza a-II-a Cod penal actual sau ale art. 175 alin. (2) Cod penal actual”.

În baza art. 476 al 2 Cod procedură penală suspendă judecarea cauzei până la pronunțarea Hotărârii prealabile.

Pronunțată în ședință publică, azi 11.03.2022.

PREȘEDINTE
Gavrilă Ciprian

JUDECĂTOR
Rusu Diana Raluca

GREFIER
Baboi Adelina Maria

Red.: G.C./R.D.R./11.03.2022
Tehnored: B.A.M./11.03.2022 /2 ex.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO